

4.3. Զբոսաշրջություն

4.3.1. Միջազգային զբոսաշրջություն

Ըստ ստացված հաշվետվությունների տվյալների և հետազոտությունների արդյունքում ձևավորված փորձագիտական գնահատումների, 2011թ. հունվար-սեպտեմբերին հանրապետություն են ժամանել 551635 զբոսաշրջիկներ¹ կամ 2010թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ ցուցանիշը աճել է 13.1%: Նույն ժամանակաշրջանում զբոսաշրջության նպատակով հանրապետությունից մեկնել է 546167 մարդ կամ 2010թ. հունվար-սեպտեմբերի նկատմամբ ցուցանիշը աճել է 15.1%-ով:

Միջազգային զբոսաշրջության որոշ ցուցանիշներ 2010-2011թթ. հունվար-սեպտեմբերին

մարդ

	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր [◇]	2011թ. հունվար-սեպտեմբեր	2011թ. հունվար-սեպտեմբերը 2010թ. հունվար-սեպտեմբերի նկատմամբ, %
Հյուրանոցների քանակը , որոնք ընդունել են միջազգային զբոսաշրջիկների	46	55	119.6
Ժամանողներ			
Ժամանել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՉՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ ²	487902	551635	113.1
որոնցից տեղավորվել են՝			
հյուրանոցներում և հյուրանոցային հանգրվաններում	51864	97564	188.1
բարեկամի կամ հարազատի տանը, վարձով տրվող բնակարաններում և այլն	436038	454071	104.1
Մեկնողներ			
Մեկնել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՉՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ ²	474617	546167	115.1
որոնցից ուղևորությունը կազմակերպվել է			
զբոսաշրջիկական կազմակերպությունների կողմից	7765	7700	99.2
ինքնուրույն	466852	538467	115.3

Ըստ հյուրանոցային տնտեսություններից ստացված հաշվետվությունների տվյալների՝ 2011թ. հունվար-սեպտեմբերին ՀՀ այցելած զբոսաշրջիկների 18.7%-ը բաժին է ընկել ԱՊՀ երկրներին, 39.3%-ը՝ ԵՄ երկրներին և 42.0%՝ այլ երկրներին:

¹ Ըստ ՄԱԿ-ի զբոսաշրջիկության համաշխարհային կազմակերպության (ՉՀԿ) մեթոդաբանության (International Recommendations for Tourism Statistics 2008, Compilation Guide, UN WTO, Madrid, November 2010) **միջազգային զբոսաշրջիկ** է համարվում ցանկացած անձը, որը հանգստանալու, բուժվելու, հարազատներին այցելելու, գործնական, կրոնական կամ այլ նպատակներով ճանապարհորդում է իր հիմնական բնակության վայրից մեկ այլ վայր ոչ պակաս քան 24 ժամ և ոչ ավել քան անընդմեջ 1 տարի ժամանակով: Այսինքն՝ նրա հիմնական նպատակը ճանապարհորդելն է, այլ ոչ թե աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելը, որի դեպքում ուղևորության համար վճարումները կկատարվեն ժամանած վայրում աշխատանքային գործունեությունից ստացված ֆինանսական միջոցների հաշվին:

² Ներգնա և արտագնա զբոսաշրջիկների ընդհանուր թվաքանակի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսացել սահմանային անցման կետերում ուղևորների հաշվառման արդյունքում արձանագրված՝ ՀՀ ժամանողների և ՀՀ-ից մեկնածների թվաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ստացված ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության Միգրացիոն գործակալությունից, իսկ 2011թ-ից՝ ՀՀ Ազգային անվտանգության ծառայության (ՀՀ ԱԱԾ) ՀՀ սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգով, ինչպես նաև 2006թ. սեպտեմբերից մինչև 2007թ. օգոստոսը ՀՀ ԱՎԾ, Զբոսաշրջության զարգացման հայկական գործակալության (ԶԶՀ) և ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության «Մրցունակ մասնավոր հատված Հայաստանում» (ՄՄՀՀ) ծրագրի համագործակցությամբ իրականացված «Ժամանողների և մեկնողների ընտրանքային հետազոտության» արդյունքները:

ՀՀ այցելած զբոսաշրջիկների աշխարհագրական բաշխվածության կառուցվածքն ու աճի տեմպը 2010-2011 թթ. հունվար-սեպտեմբերին¹

	Տեսակարար կշիռը,%		Զբոսաշրջիկների բացարձակ թվաքանակի աճի տեմպը, %
	2010թ. հունվար-սեպտեմբեր	2011թ. հունվար-սեպտեմբեր	
Ընդամենը	100.0	100.0	188.1
այդ թվում՝			
ԱՊՀ երկրներ	19.5	18.7	181.2
որից՝			
Ուկրաինա	1.3	2.0	2.9 անգամ
Ռուսաստանի Դաշնություն	17.1	15.7	172.8
ԱՊՀ այլ երկրներ	1.1	1.1	186.7
ԵՄ երկրներ	30.2	39.3	2.4 անգամ
որից՝			
Նիդերլանդներ	1.0	2.2	4.1 անգամ
Իտալիա	4.1	6.5	3.0 անգամ
Ֆրանսիա	9.7	10.1	195.3
Գերմանիա	6.0	5.7	180.6
Միացյալ Թագավորություն	2.4	4.1	3.2 անգամ
ԵՄ այլ երկրներ	7.0	10.6	2.8 անգամ
Այլ երկրներ	50.3	42.0	157.1
ԱՄՆ	14.5	15.0	194.9
Իրանի Իսլամական Հանրապետություն	10.9	8.0	138.9
Վրաստան	3.3	2.3	133.0
Թուրքիա	3.3	1.1	63.4
Կանադա	1.8	1.7	173.0
այլ երկրներ	16.4	13.8	157.9

Զբոսաշրջության ցուցանիշներն ըստ նպատակի

մարդ

	2010 թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տեսակարար կշիռը (2010թ. հունվար-սեպտեմբեր,%)	2011 թ. հունվար-սեպտեմբեր	Տեսակարար կշիռը (2011թ. հունվար-սեպտեմբեր,%)
Ժամանողներ¹				
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ	51864	100.0	97564	100.0
որոնցից ըստ նպատակի				
գործնական	22840	44.0	28078	28.8
հանգստի և ժամանցի	11810	22.8	21256	21.8
կրթության	19	0.0	16	0.0
բուժման	363	0.7	1080	1.1
այլ	16832	32.5	47134	48.3
Մեկնողներ²				
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ	7765	100.0	7700	100.0
որոնցից ըստ նպատակի				
գործնական	372	4.8	734	9.5
հանգստի և ժամանցի	2797	36.0	2659	34.5
կրթության	6	0.1	5	0.1
բուժման	-	-	-	-
այլ	4590	59.1	4302	55.9

¹ Բերված տվյալներն արտացոլում են միայն հյուրանոցներում և հյուրանոցային հանգրվաններում հաշվառված զբոսաշրջիկներին:

² Տվյալներն արտացոլում են միայն զբոսաշրջիկական կազմակերպությունների կողմից կազմակերպված զբոսաշրջիկների թվաքանակը: